

Kongregacja Nauki Wiary

ODPOWIEDŹ NA PYTANIA KONFERENCJI EPISKOPATU AMERYKI PÓLNOOCNEJ

DOTYCZĄCE STERYLIZACJI W SZPITALACH KATOLICKICH

Quaecumque sterilizatio

Święta Kongregacja Nauki Wiary dokładnie przeanalizowała zarówno problem sterylizacji terapeutycznej zapobiegawczej, opinie dotyczące rozwiązania problemu, które wysunęły różne osoby, jak i konflikty powstające w związku z żądaniem współdziałania we wspomnianej sterylizacji w szpitalach katolickich. Na przedstawione pytania Kongregacja udziela następujących odpowiedzi:

1. Każda sterylizacja, która sama z siebie, czyli ze swej natury i ze względu na uwarunkowanie zmierza bezpośrednio tylko do tego, by przekreślić możliwość prokreacji, powinna być uznana za sterylizację bezpośrednią, zgodnie z ujęciem zawartym w nauczaniu papieskim, a zwłaszcza w nauczaniu Piusa XII¹. Zgodnie z nauczaniem Kościoła, jest więc zakazana w sposób absolutny sterylizacja bezpośrednia, bez względu na jakąkolwiek słuszną subiektywną intencję działających, mającą na uwadze zdrowie lub uniknięcie zła, czy to fizycznego czy psychicznego, jakie należałoby przewidywać lub jakiego należałoby się obawiać na skutek ciąży. Ponadto o wiele bardziej jest zakazana sterylizacja obejmująca samą możliwość rodzenia niż sterylizacja poszczególnych aktów, ponieważ ta pierwsza powoduje prawie zawsze nieodwracalny stan bezpłodności osoby. Nie można powoływać się na żadne zarządzenie władzy publicznej, która, mając na uwadze konieczne dobra, chciałaby narzucić sterylizację bezpośrednią. Stanowiłoby to naruszenie godności i nietykalności osoby ludzkiej². Podobnie nie wolno powoływać się na zasadę całościowości, usprawiedliwiająca usunięcie niektórych organów, mając na uwadze większe dobro osoby. Bepłodność zamierzona sama przez się nie zmierza do właściwie pojętego integralnego dobra osoby "z zachowaniem porządku rzeczy i dóbr"³, z chwilą, gdy szkodzi jej dobru etycznemu, które jest największe, ponieważ w sposób zamierzony pozbawia elementu istotnego przewidzianą i dobrowolnie wybraną aktywność seksualną. Dlatego też Art. 20 Kodeksu Etyki Lekarskiej, ogłoszonego przez Konferencję w 1971 r., wiernie wyraża obowiązującą naukę i należy go zachowywać.

2. Potwierdzając to tradycyjne nauczanie Kościoła, Kongregacja jest świadoma, że wielu teologów wyraża inną opinię. Stwierdza jednak, że tego rodzaju fakt jako taki nie może stanowić "miejsca teologicznego", na które mogliby powoływać się wierni i nie licząc się z nauczaniem autentycznego Urzędu Nauczycielskiego pójść za prywatnymi opiniami teologów, które są przeciwne⁴.

3. Jeśli chodzi o szpitale katolickie:

a) Jest absolutnie zabroniona jakakolwiek ich współpraca oficjalnie zaaprobowana lub dopuszczona w odniesieniu do czynności przez się skierowanych do celu antykoncepcyjnego, a więc mających na względzie niedopuszczenie do osiągnięcia skutków naturalnych związanych z aktami seksualnymi podejmowanymi w sposób świadomy przez podmiot sterylizacji. Oficjalna aprobata sterylizacji bezpośredniej, a tym bardziej dopuszczenie jej i wykonywanie przewidziane w statutach szpitala, jest czymś obiektywnie i w sobie złym, a

więc nie może w tym w żaden sposób współdziałać szpital katolicki. Podjęcie jakiegokolwiek współpracy w tym względzie sprzeciwiałoby się misji powierzonej tego rodzaju instytucjom oraz byłoby przeciwne głoszeniu i obronie porządku moralnego, co jest koniecznym ich obowiązkiem.

b) Pozostaje w mocy tradycyjne nauczanie o współdziałaniu materialnym, z zastosowaniem odpowiednich rozróżnień między współpracą konieczną i dobrowolną, bliższą i dalszą.

Należy tę zasadę stosować z bardzo dużą roztropnością, jeśli wymagałby tego przypadek.

c) Przy stosowaniu współdziałania materialnego należy w sposób bezwzględny unikać zgorzenia i niebezpieczeństwa jakiegokolwiek dwuznaczności, udzielając odpowiednich wyjaśnień.

Kongregacja wyraża przekonanie, że przedstawione tu kryteria czynią zadość oczekiwaniom Episkopatu Ameryki Północnej i wyjaśniając wątpliwości powstałe u wiernych, pozwolą mu lepiej wypełniać posługę pasterską.

Rzym, w siedzibie Świętej Kongregacji Nauki Wiary, 13 marca 1975 r.

FRANJO Kard. ŠEPER Prefekt
+ JÉRÔME HAMER Abp tyt. Loreny Sekretarz

Przypisy

1 Por. PIUS XII, Przemówienie do Włoskiego Katolickiego Stowarzyszenia Położnych (29 października 1951): AAS 43 (1951) 843-844 i Przemówienie do Międzynarodowego Towarzystwa Hematologii (12 września 1958): AAS 50 (1958) 734-737; PAWEŁ VI, Encykl. Humanae vitae, 14: AAS 60 (1968) 490- 491.

2 Por. PIUS XI, Encykl. Casti Connubii: AAS 22 (1930) 565.

3 PAWEŁ VI, Encykl. Humanae vitae: AAS 60 (1968) 487.

4 Por. SOB. WAT. II, Konst. Lumen gentium, 25; PIUS XII, Przemówienie do Kardynałów: 46 (1954) 672; TENŹE, Encykl. Humani generis: AAS 42 (1950) 568; PAWEŁ VI, Przemówienie do Międzynarodowego Kongresu na temat teologii Soboru Watykańskiego II: AAS 58 (1966) 889-896, szczeg. 890-894; TENŹE, Przemówienie do Kapituły Generalnej Redemptorystów: AAS 59 (1967) 960-963, szczeg. 962.